

[Indenrigsministeren]

stigende betydning med faldende personlig stemmeafgivning.

Vælgerne og især vælgerforeningerne er meget engagerede i de lokale valg, især valgene til kommunalbestyrelserne. Dette engagement er meget værdifuldt, idet det i høj grad virker, som vi ved, fremmende på lysten til at beskæftige sig med folkestyret overhovedet og troen på, at det hele virkelig nytter noget. Jeg er bange for, at man ikke helt kan se bort fra, at den sideordnede opstillingsform vil kunne reducere dette engagement.

På den anden side er det rigtigt, når forslagsstillerne peger på, at sideordnet opstilling efterhånden er blevet meget udbredt ved folketingsvalg, og at det derfor er rimeligt, at denne opstillingsform også kan anvendes ved de kommunale valg. Argumentet fra anden side har også været, at kun få vælgere er medlem af de politiske partier i dag, og derfor synes man, at vælgerne skal være mere frit stillet. Andre har sagt, at der kommer så få til opstillingsmøderne, at det er urimeligt at tillægge opstillingsmøderne nogen særlig kompetence.

Med hensyn til det første synes jeg, man skal gøre sig klart, at vælger man sideordnet opstilling, så svækker man partiorganisationens betydning yderligere, og til det andet er at sige, at det ikke er givet, at der kommer få til et opstillingsmøde. Jeg har den opfattelse, at det sandelig kommer helt an på det sus, partiorganisationen kan og vil lægge over den sag.

Der har imidlertid fra et bredt politisk spektrum af partiorganisationsfolk været rejst det ønske, at det skulle være muligt også at opstille kandidaterne sideordnet og dermed give vælgerne større indflydelse på, hvilke kandidater der opnår valg, mens organisationen altså får så meget mindre indflydelse. Denne valgfrihed, denne mulighed for at vælge opstillingsform kan der være rimelighed i. Det vil nemlig betyde, at man i foreningen skal drøfte, om man vil bruge den ene eller den anden form. Efter forslaget er det sideordnet opstilling, der gælder, hvis intet andet vedtages. Men det må ikke glemmes, at det stadig er muligt at benytte den hidtidige opstillingsform, den, der i forslaget kaldes en partiliste. Den drøftelse synes jeg faktisk er nyttig i foreningerne forud for opstillingen af kandidater. Man kan så her veje

fordele og ulemper ved begge metoder mod hinanden.

Såfremt det fremsatte forslag om sideordnet kandidatopstilling vedtages, vil det ikke kunne undgås, at det vil gribe dybt ind i arbejdet med opstilling af kandidatlistor til det kommende kommunalvalg. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg derfor gerne havde set, at spørgsmålet var blevet afklaret, inden partierne og de øvrige vælgergrupper var gået i gang med dette arbejde. Trods det sene tidspunkt er jeg og regeringen imidlertid positiv over for forslaget, idet vi har lagt vægt på, at organisationsfolk fra en række partier har fundet det vigtigt, at denne mulighed for at vælge sideordnet opstilling får virkning allerede fra det forestående kommunale valg.

Der er dog én ting, jeg gerne vil pege på, og som jeg mener man bliver nødt til at se nærmere på i udvalget. Det er, at sådan som forslagets ordlyd er, skal kandidaterne opføres i alfabetisk rækkefølge, såfremt man vælger sideordnet opstilling. Man kan altså ikke vælge at få kandidaterne opført i en anden orden end den alfabetiske, hvis man følger bogstaven i forslaget.

Jeg har imidlertid forstået på forslagsstillerne, at dette ikke har været deres hensigt, og regeringen lægger afgørende vægt på denne valgmulighed og vil støtte forslaget, når denne valgmulighed er til stede. Såfremt udvalget måtte ønske det, vil jeg meget gerne være behjælpelig med at formulere en ændring, sådan at man ved sideordnet kandidatopstilling kan vælge, om kandidaternes navne skal opføres i en bestemt angivet orden eller i alfabetisk orden.

Efter at jeg har sagt dette, vil jeg meget gerne anbefale forslaget underkastet en hurtig udvalgsbehandling af hensyn til forberedelserne til det kommende kommunalvalg. Hvis dette skal have gyldighed for det kommende kommunalvalg, er det af hensyn til organisationernes tilrettelæggelse af arbejdet nødvendigt, at man sætter fut i det, om jeg så må sige.

Jeg skal til slut, da det er en lidt utraditionel behandling af disse to lovforslag, gøre en enkelt bemærkning om regeringens eget forslag. De samme betragtninger, som jeg kom med her til sidst, kan gælde regeringens eget forslag, men også om dette vil jeg sige, at vi i indenrigsministeriet er helt parate til en meget hurtig indsats under udvalgsarbejdet, så-